

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lv dovici || De Ponte Vallis-|| Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-|| libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1626

Cap. XVI. Cuique perseuerandum in sua Religione, nec leuiter ad aliam
transeundum, nec tamen vlla contemnenda

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45802](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45802)

CAPVT XVI

CVIQVE PERSEVERANDVM IN SVA RELIGIONE; NEC
leuiter ad aliam transeundum, nec tamen vlla con-
temnenda.

X omnibus rationibus, in proximo capite positis, de-
ducitur etiam Religiosos non solum quietos & con-
tentos in suo statu esse debere; horrere verò reditum
ad seculum; sed etiam in sua Religione, ad quam sunt
à Deo vocati; & hostis tentationem reputare, ad aliam
leuiter transire. Nam vel transitus esset ad aliam minus
perfectam, vt laxius in ea viuere liceret; aut ad perfe-
ctiorem sub pretextu maioris perfectionis obtinen-
da. Primus transitus esset genus quoddam apostasie, nam (vt sanctus Gre-
gorius ait) transire à meliori ad minus bonum, est, post missam manum ad
cursum, aspiciere retro: quod est contra spiritum Christi, impellentis nos
semper ad progrediendum vltterius in profectu. Eum in modū, quo de san-
ctis quatuor animalibus dicitur: quod a vnumquodque ante faciem suam gra-
uatur: nec reuertebantur, cum incederent. Quid enim aliud est: ante faciem
suam progredi; nisi nunquam retro aspiciere malum, aut imperfectum quod
semel reliquimus? Præclare hoc explicuit Sanctus Bernardus in soleni il-
la epistola quam scripsit ad Robertum nepotem suum, qui ex ordine Cister-
ciensis transierat ad Cluniacensem, qui tunc erat minus perfectus. Quem, vt
ad pristinum ordinem reuocaret, hæc inter alia ei dicit: O insensate puer;
quia te fascinauit, non soluere vota tua, quæ distinxerunt labia tua? Et quid
tibi frustra quispiam blanditur de absolutione Apostolica, falsa infirmatione
impetrata; cuius conscientiam diuina ligatam tenet sententia? b *Nemo* (in-
quit) *mittens manum suam ad aratrum, & respiciens retro: aptus est regno Dei.*
Unquid & hoc tibi persuadebunt, non esse retro respicere? Filiole: *c si te*
fallauerint peccatores, ne acquiescas eis: d noli omni spiritui credere: e sicut tibi
requiritur necessarius; vnus autem sit tibi consiliarius de mille. Tolle occasiones: re-
pue blandimenta: adulationibus claude aures: te ipsum interroga de te: quia
tu te melius nosti, quàm alius. Attende cor tuum, discute intentionem, cō-
sule veritatem: tua tibi conscientia respondeat: Cur abieris, cur Ordinem tu-
um, cur fratres, cur locum deserueris? Si vt arctius, vt rectius, vt perfectius
proctes: securus esto, qui non retro aspexisti: sed & gloriare cum Apostolo,

3. Part. pa-
stora. Ad
mont. 28. &
Hom. 3. in
Ezec. circa
finem.
a Ezech. 1. 9.

Epist. 1.

cc
cc

cc b *Eccl. 9.*
cc 6.

cc c *Pro. 1. 10*

d 1. *Ioan.*
4. 1.
e *Eccl. 6. 6.*

cc
cc

cc
cc

Tom. 3.

Ggg

dicens

CAPVT

modorum confirmat, quæ in his mutationibus euenire videmus. Cuius ratio est aperta: Cum enim Deus D. N. peculiare det Religiosis auxilium, vt Religionis, ad quam eos vocauit, onera portent; & vt perfectionem in ea cõlegantur, quæ eius instituti est propria; (quod auxilium vocamus gratiam vocationis) omnes possunt progredi ac perfici in statu, quem ex diuina vocatione habent: quoddã ad alium transcant non vocat à Deo: deficit illis huius status gratia: ideoque non poterint ad eius perfectionem peruenire. Ac propterea Regius Propheta dixit: *h Beatus vir, cuius est auxilium abste; ascensionis in corde suo per gratiam tuam disponet, in valle lacrymarum, in loco, in quo per te positus fuit. Tunc enim benedictionem dabit legislator, qua ibunt de virtute in virtutem, donec videant Deum Deorum in Sion.* Quibus verbis docet: vnumquemque contendere debere, vt crescat in virtutibus, & perueniat ad perfectionem earum, quamdiu in hac lacrymarum valle permaneret: solidè figens pedem in eo loco, statu, & officio: in quo est à Deo collocatus; aut ipse ex voluntate Dei elegit. Confidens sibi que persuadens: ipsum legislatorem Deum, benedictionem suam & auxilia copiosa præbiturum, vt leges seruet, & impleat obligationes status, quem ei assignauit. Siquidem Deus non est sicut legislator terreni, qui condunt leges; sed ad eas seruandas vires non impertiunt. Deus autem vtrumque præstat: tales fauoribus ac benedictionibus dulcedinis hominem præueniens, vt iugum, quod ipse imponit, reddat suauis & onus leue; ita vt omnes possint in suis statibus *vt de virtute in virtutem, & nouas quotidie ascensiones, gradusque perfectionis acquirere: donec ad cælestem perueniant Sion: vbi Deus clarè videtur, & perfecta beatitudo obtinetur, ad quam conditi sumus.* O beatum virum, qui omnem respuit mutabilitatem; & constans esse contendit in adimplendis viriliter, quæ ad suum spectant statum! felix, qui suos profectus, & in spiritu incrementa in eo loco & statione disponit: quæ a diuina voluntate ei obtigit. Cuius prouidentia (vt suo loco est ostensum) vnumquemque in eo statu collocat, qui ei ad salutem consequendam maxime expedit. Permane itaque dilecte, firmus in tua vocatione; fideq; Deo, cuius fauore omnem consequeris perfectionem, quam optas. Audi verba Sapientis: *i Fili, confido in Deo, & mane in loco tuo: facile est enim in oculis Dei, honestare pauperem. Benedictio enim Dei in mercedem iusti festinat.* Quæ accepta, eius accretiones breui proferent fructus copiosos. atque si distinctus dixisset: si firmus in tua vocatione permaneris, studendo, te in ea perficere: cum minimè cogitaueris, Deus te suis gratiis ditabit, & honorabit: & remunerabit te, eò quodd eius leges custodias: & tot benedictiones super te effundet: vt crescere te faciant in omnibus virtutibus; & copiosos bonorum operum fructus proferre. Quod si mutationibus des lo-

h Psal. 33, 6.

Tom. 2.
1102. 106. 7.

i Ecc. 11. 22.

cum: facile tibi eueniet illud Salomonis: *k sicut avis transmigrans de nido suo* magno se periculo exponit pereundi, vel ab alijs rapacibus auibus, vel a venatoribus: *sic vir qui dereliquit locum suum: statum scilicet & officium*, in quo Deus eum constituit, securitatem amittit animæ suæ seq; periculo exponit amittendi vitam gratiæ: quod dæmon maximè contendit. Quamobrè dapiens dixit: *Si spiritus potestatem habentis ascenderet super te*, tentationibus scilicet te aggrediens, *locum tuum ne dimiseris: quia curatio*, & sollicitudo, quæ rebus tuis attendis *faciet cessare peccata maxima*, & præleruabit te ab eis; & faciet, vt in virtutibus proficias. Conijciat itaque Religiosus oculos in finem & scopum vocationis; mediaque illa adhibeat, quæ iuxta eam sunt adhibenda; vt eam consequatur: & experietur, se satis habere quod agat, vt omnem perfectionem suæ professionis obtineat: & sic curas deponet, aliquam aliud, aut alibi quærendi. Et quamuis totam illam acquirat: adhuc si in ea permanferit vocatione, poterit vltèrius progredi & quotidie magis proficere. Nam (vt alibi diximus) etiam in statu imperfecto, aut minus perfecto potest esse vita valde perfecta. Et ita alijs sui instituti socijs exemplo suo præderit; & præueniet turbationem, quam illis adferret, ipsius mutabilitas.

1 Eccl. 10. 4

Tom 2. tract. 1. 6 7.

§. 1.

SED non erit æquum, silentio præterire vitiosum alterum extremum in quod solent aliqui Religiosi incidere: aded sibi de propria vocatione, & instituto complacentes; vt aliorum institutum contemnunt, quæ existimant in suo scientiam & sanctitatem valdè florere: cum in alijs, quæ aliam tenent viam, vtrumq; hoc iaceat. In quos direxit Apost. solennem sententiam, quam scripsit ad Romanos: *si, qui manducat, non manducantem non spernat: & qui non manducat manducantem non iudicat*. Ad cuius declarationem aduertit S. Thomas: fuisse tunc temporis Romæ duplicem inter Christianos dissensionem; alteram circa scientias, alteram circa mores. Quoniam altera solet interdum ab altera oriri & excitari: vtriusque hanc dicem insinuabimus. Prima controuersia in eo versabatur, quod aliqui firmarent: posse Christianos vesci cibis in lege veteri prohibitis: eod quod illa lex iam cessasset. Alij dicebant, expedire, & melius esse ab eisdem abstinere: ne scandalizarentur, qui ex Iudaismo recens ad Christi fidem conuergebant. Vtrique igitur horum zelo quidem veritatis, sed aliqua tantæ admixtione superbæ & arrogantæ, aliorum opinionem damnabant, & opinantes iudicabant ignorantibus esse, aut minus benè moratos, cura demerito pacis & charitatis fraternæ. Vt igitur Apostolus vtriusque corripere & instrueret, dixit: *Is, qui omnibus cibis vescitur, existimans ad licet*

a Rom. 14. 3

ibidem.

non iudicet temerè, nec damnet nolentem eis velci, quasi superstitionum:
 & qui talibus cibis abstinere, non damnet comedentem, quasi scandalum a-
 lijs adferentem: sed vnusquisque in suo sensu abundet, suam sequens opinio-
 nem abiq; alterius detrimento in ijs rebus, de quibus Ecclesia & Sancti Pa-
 tres in neutram partem aliquid constituerunt. Qua etiam sententia monet
 Apostolus scientiarum professores, ne quis eorum tantum suis opinioni-
 bus tribuat vt contrarias sequentes condemnet; & iudicet esse ignorantem,
 aut non satis difficultatum puncta assequi, sed contentos esse rudi quadam
 cognitione: tale enim de alijs iudicium ordinariè oritur ex occulta
 aliqua superbia, & arrogantia temeraria. Nam quod vni videtur verum, al-
 teri videtur falsum propter aliam rationem æquè bonam, ac efficacem at-
 que alter pro sua habebat: ideoque non est rationi consentaneum, alterum
 contemnere, sicut ipse non vult ab altero contemni. Et quid mirum hoc e-
 venire in diuersis personis: cum vnus & idem doctus & eruditus vir soleat
 sententiam mutare, & iudicare fallum, quod antea verum existimabat. Sed
 hoc argumento nunc prætermisso, & ad Tractatum de Magistris ac Docto-
 ribus reiecto, veniamus nunc ad alterum dissensionis argumentum, quod
 est de moribus. Nam quidam illorum valdè addicti erant ieiunijs, & absti-
 nentijs: in quibus magnam sanctitatem reponerant: alij verò omni gene-
 re ciborum, ob suam debilitatem vescerantur; aut vt alijs misericordiæ o-
 peribus vacarent. Sed vtrique; aliquid superbiæ pallio quodam zeli te-
 tæ admiscerent, tantum suæ viuendi rationi tribuebant; vt temerè iudicarent &
 contemnerent eos, qui contrariam tenerent rationem. Qui multum ieiu-
 nabant, iudicabant, alios tepidos, ac delitijs deditos, hi autem alios iudica-
 bant vanitatis, & arrogantia studiosos & cupidos. In vtroque; igitur Apost.
 sententiam suam dirigit, siue quis comedat, siue non, iustis ex causis: ne al-
 terum iudicet, aut damnet; sed virtutis exercendæ modum sequatur, quem
 Deus ipsi inspirauit, nec damnet contraria via ambulantes: Qui enim ali-
 ter iudicat, facile in eo iudicio errabit, cum detrimento tum animæ propriæ
 tum charitatis fraterque.

DECEPTIO hæc & perniciosum iudicium de alijs est valdè antiquum in
 imperfectis. Nam b S. Ioannis Baptista discipuli frequenter ieiunantes, damna-
 bant discipulos Christi Domini nostri, ed quod non ieiunarent: & notam illis in-
 crepabant voraciam & potatorum. c Martha aded sibi placebat, quod sollicita
 esset, vt Christo Domino ministraret: vt Mariam sororem suam occupatam in audi-
 enda Christi doctrina, contemplerit, & otiosam iudicauerit. Hunc in modum
 inter Religiosos nisi adsit cordis humilitas, actiui contemplatiuos iudicant
 ignaros; & hi illos nimium ad externa effusos. Magnæ poenitentia seclato-
 res parui faciunt eos, qui non multum faciunt; & hi aliquid inueniunt.

Ex Glossa.

b Mat. 6. 14.

c Luc. 10. 40.

Ggg 3

quod

Serm. 12. in
Cantica.

Grad. 4.

Quisque
in
inspiratio-
nem Dei
sequatur.

Superbia
periculosa
est.

quod notent ad amantem in ijs, qui multum faciunt. Monachi (ait S. Bernardus) valde amantes, suæq; recollectioni valde addicti parui faciunt Episcopos & eos qui versantur cum proximis: iudicantes, eos sæpius & in res varias impingere: hi verò parui etiam faciunt valde recollectos; iudicantes, eos de solis vsui esse. Tyrones & Nouitij (ait S. Io. Clim.) si valde sunt feruens, solent frequenter temerè iudicare de suis socijs, quos vident non facere, quod ipsi faciunt: hi verò illos etiam contemnunt, quasi singulares, & inanis gloriæ cupidos. Contra hos omnes tendit Apostoli prædicta sententia vt quisq; eam vitæ rationem sequatur, quam Deus ipsi inspirauit, nec, quam alium contemnat, quod diversam teneat rationem: perloquens hinc Spiritum S. varijs vijs suos educere electos. Et qui te hac via dirigit, vult alios dirigere alia potestq; eos ad eò bonos & perfectos illa via facere: vt per tua. Et quamuis certum sit & manifestum, aliquas Religiones maiorem profiteri perfectionem, quam alia: attamen quemadmodum Angeli, superioris chori, non contemnunt eos qui sunt in inferiori, sed summo amore eos diligunt & complectuntur: ita qui altius profitentur institutum, non contemnunt eos qui sectantur minus perfectum: sed eos ex toto corde tanquam fratres diligere; ita vt quisq; alterum in honore præueniat, quemadmodum est periculosa superbia, quòd quis alteri inferioris status in sanctitate præferat: ita est noxia temeritas propterea solum, eum iudicat imperfectum: siquidem (vt iam diximus) in Religione minus perfecta potest quis diuina gratia & maiori sua diligentia esse perfectior. Præcipuum ita diuina prouidentia res iustorum constituerit: vt ordinariè loquendo, nullus in rebus omnibus excellat, sed vt quisq; ab alio in re aliqua superetur: vt occasionem indeumat, se humiliandi. Sic etiam nullum institutum excellit in omnibus, quæ pertinent ad perfectionem Euangelicam; sed aliud in vna re præcellit; aliud in alia: vt omnes verè fundentur in humilitate, possintque aliquam præcellentiam in alijs agnoscere. Dent igitur operam Religiosi, vt ita diligant, ita æstimet, propriamq; vocationem complectantur: vt in nullo euentu aliorum vocationes contemnunt; sed quisque studet in sua vocatione esse perfectus, exactè custodiens vota sua, sinique instituti leges; eum in modum, quo in proximo tractatu diceretur,

(..)

